

Colletts litterære Virksomhed, men sandelig ikke den eneste. Jeg vil kun nævne en enkelt Side: hendes Stil. En ejendommelig Stil har vore kvindelige Forfattere i det hele ikke haft meget af; for en halv Snes Aar siden var de saa godt som alle »I«-ske; nu giver de den mest med at være naturalistiske. Læremestrene har været af forskjellig Rang, men Studier har det altsammen været. Ikke én har været i Stand til at danne sig sit eget selvprægede Udtryk for Tanken, saa man strax af blot et løsrevet Sted kunde sige: det er af den eller den. Den eneste, om hvem det kunde siges, var Fru Gyllembourg. Men hvilken Afstand mellem hendes og Fru Colletts Stil! En Broderesax i en fin gammel Dames hvide, glatte Haand og saa en smidig, elegant, men skarp Fleuret, hvis skønne, lynsnare, og altid træffende Bevægelser, styret som den er af Fru Colletts sikre lette Haand, blænder vort Øje!

Ogsaa i bunden Stil har hun jævnlig forsøgt sig, men hendes Poesi kan ikke lignedes med hendes Prosa; mange Stykker af dehne — især af »Sidste Blade, I« og »I de lange Nætter« er fuldendte Prosadigte. Hendes Følelse er dyb og indærlig; ikke mange Digtere har lyttet bedre til Skabningens Suk efter Forløsning. Alt hvad der *lides* finder hos hende *Medlidenhed* i Ordets egentlige Forstand: Træet, der er flyttet ind fra Skoven for at visne paa Parises Boulevarder, Dyret, der jamrer sig under Vivisektorens Kniv, den fattige Arbejder, hvis Sommersøndags Glæde indskrænker sig til en Spaseretur paa Karl Johans Gade; — men hun nøjes ikke med følsomme Klager; hun paakalder Samfundets Indignation mod den Videnskabsmand, der hærder sit Hjerte mod Skriget, og mod det Kommunalraad, der foretrækker at sælge Jorden i dyre Domme til moderne Kaserner fremfor at anlægge den Park, de fattige saa længe har trængt til.

Fru Colletts sidste Bog indeholder flere Smaastykker om dette, som burde læses om og om igjen. Bogen bestaar i det hele af mindre Afhandlinger, hvoraf adskillige før have været trykte, men vel fortjene at bevares fra Forglemmelse, medens andre er ny, saaledes et Stykke, der fortræffelig behandler Spørgsmaalet: kvindelige Læger eller ej? — En yndig lille Fortælling skildrer Schweigaards og hans Hustrus Samliv, dette Par, som fulgtes ad i Døden. Flere Gange faa vi danske at høre, at mens vi har rejst Mindesmærker for et